

МАТЕРІАЛИ

**II Міжнародного науково-практичного форуму
«ОСНОВНІ ЦІЛІ СТРАТЕГІЇ СТАЛОГО РОЗВИТКУ:
ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ»**

2nd International scientific and practical forum

**«MAIN OBJECTIVES OF THE SUSTAINABLE DEVELOPMENT STRATEGY:
PROBLEMS AND PROSPECTS»**

24-25 вересня 2025 року

Полтава

УДК 37(062)

О-75

РЕЦЕНЗЕНТИ

Захарін Сергій Володимирович, доктор економічних наук, професор, заступник Голови Державної служби України з питань безпечності харчових продуктів та захисту споживачів з питань цифрового розвитку, цифрових трансформацій і цифровізації.

Топузов Олег Михайлович, доктор педагогічних наук, професор, дійсний член (академік) НАПН України, заслужений діяч науки і техніки України, віцепрезидент НАПН України, директор Інституту педагогіки НАПН України.

Саух Петро Юрійович, доктор філософських наук, професор, академік- секретар Відділення вищої освіти НАПН України, дійсний член (академік) Національної академії педагогічних наук України.

О-75 **Матеріали II Міжнародного науково-практичного форуму «Основні цілі стратегії сталого розвитку: проблеми та перспективи»**, (м. Полтава, 24-25 вересня 2025 р.) / За заг. ред. проф. М. В. Гриньової. – Полтава : ПНПУ імені В. Г. Короленка, 2025. – 670 с.

Відповідальність за грамотність, автентичність цитат, правильність фактів та посилань несуть автори статей.

Друкується за рішенням вченої ради Полтавського національного педагогічного університету імені В. Г. Короленка (протокол №3 від 29 вересня.2025 року)

Комп'ютерне забезпечення:

© ПНПУ імені В. Г. Короленка, 2025

© Автори, заг. ред. М. В. Гриньової, 2025

«Основні цілі стратегії сталого розвитку: проблеми та перспективи»

Бульченко Д. В., Тодорова І. С. ПСИХОЛОГІЧНІ КРИТЕРІЇ ВЧИНКУ СТАЛОГО СПОЖИВАННЯ.....	567
Засенко А. А. СОЦІАЛЬНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ПРИВАТНИХ МЕДИЧНИХ УСТАНОВ ЯК ФАКТОР ДОСЯГНЕННЯ ЦІЛЕЙ СТАЛОГО РОЗВИТКУ.....	568
Коваль К. О. ФОРМУВАННЯ ЕКОЛОГІЧНОЇ СВІДОМОСТІ УЧНІВ ЧЕРЕЗ ПРАКТИКУ ПЕРЕРОБКИ ТКАНИН ТА СТВОРЕННЯ ЕКОТОВАРІВ.....	570
Маначинська Ю. А., Танасійчук Ю. О. КОНСОЛІДОВАНА ФІНАНСОВА ЗВІТНІСТЬ ІЗ СТАЛОГО РОЗВИТКУ ТА ВІДПОВІДАЛЬНЕ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКЕ ВИРОБНИЦТВО У КОНТЕКСТІ ІНТЕГРАЦІЇ ДО ЄС.....	572
Матюха В. В., Трофімова В. І., Попова В. О. ВИКОРИСТАННЯ ЕКОТЕКСТИЛЮ ДЛЯ ВИГОТОВЛЕННЯ ДИТЯЧОГО ОДЯГУ.....	575
Нагорна Н. О. ПЕДАГОГІЧНІ СТРАТЕГІЇ ФОРМУВАННЯ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ВІДПОВІДАЛЬНОГО СПОЖИВАННЯ ТЕКСТИЛЮ.....	577
Ніколаєнко Я. В. ЕКОЛОГІЧНЕ ВИХОВАННЯ СТАРШОКЛАСНИКІВ ЯК ЧИННИК ФОРМУВАННЯ ЕКОЛОГІЧНО ВІДПОВІДАЛЬНОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ В КОНТЕКСТІ СТАЛОГО РОЗВИТКУ.....	579
Орлова Н. С. ЗАСТОСУВАННЯ ЕКОЛОГІЧНОГО ПАКУВАННЯ ЯК ІНСТРУМЕНТУ РЕАЛІЗАЦІЇ СТРАТЕГІЇ СТАЛОГО РОЗВИТКУ.....	581
Петренко Р. В., Шевченко Б. О. РОЛЬ ПРОМИСЛОВОЇ ПОЛІТИКИ У ЗАБЕЗПЕЧЕННІ СТАЛОГО РОЗВИТКУ.....	583
Стальмаков О. Д., Дебре О. С. ПРОБЛЕМИ Й ПЕРСПЕКТИВИ СТАЛОГО РОЗВИТКУ В ГАЛУЗІ РОБОТОТЕХНІКИ.....	585
Шевченко Б. О. РЕАЛЬНИЙ СЕКТОР ЕКОНОМІКИ У ЗАБЕЗПЕЧЕННІ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ: СТРАТЕГІЯ СТАЛОГО ВІДНОВЛЕННЯ.....	586
Шуканова А. А., Шуканов П. В. ЕКОТУРИЗМ ЯК ПРИРОДОЦЕНТРИЧНИЙ НАПРЯМОК РОЗВИТКУ СТАЛОГО ТУРИЗМУ.....	588

3. Хахалев Д. О. Роль партнерства у забезпеченні сталого розвитку підприємства в умовах нестабільності. *Ukrainian Journal of Applied Economics and Technology*. 2024. Vol. 9. № 3. P. 155–159.

ПСИХОЛОГІЧНІ КРИТЕРІЇ ВЧИНКУ СТАЛОГО СПОЖИВАННЯ

Бульченко Д. В.

*Полтавський національний педагогічний університет
імені В. Г. Короленка*

bulchenko.dmytro@gsuite.pnpu.edu.ua

Тодорова І. С.

Полтавський університету економіки і торгівлі

todorova.i@puet.edu.ua

Актуальність. У сучасному суспільстві споживання поряд із грою, навчанням, працею та спілкуванням набуло статусу одного з провідних видів діяльності, у межах якого формується та проявляється особистість. Глобальні екологічні виклики зумовлюють потребу у пошуку економічних, психологічних і педагогічних засобів подолання безвідповідального та нераціонального споживання. Водночас залишаються недостатньо дослідженими умови становлення особистості як суб'єкта споживчої діяльності, не розкрито потенціал вчинкового підходу у формуванні культури сталого споживання, а також відсутні ефективні освітні програми, спрямовані на виховання у здобувачів вищої освіти відповідних установок.

Мета дослідження – опис феномену сталого споживання з позицій суб'єктно-вчинкового підходу та визначення критеріїв вчинку сталого споживання.

Методика й організація дослідження. Проведено теоретичний аналіз феномену споживання з метою виокремлення критеріїв вчинку сталого споживання. Розроблено анкету «Стиль споживання», за допомогою якої шляхом онлайн-опитування виявлено особливості споживчих практик та установок студентів.

Результати дослідження. Вчинок у контексті споживання може бути визначений як «дії, здійснені на основі усвідомленого вибору продуктів за їх якістю, вироблених із турботою про безпеку для екології та здоров'я. До вчинку також належать дії, спрямовані на обмеження споживання з етичних чи раціональних міркувань, а також свідомий вибір екологічно безпечних методів утилізації використаних продуктів» [4, с. 123]. У вчинку сталого споживання визначальним є соціальний мотив, коли суспільна користь та безпека постають більш значущими аргументами, ніж особиста вигода чи зручність. Таким чином, стале споживання як вчинок може розглядатися як усвідомлені та відповідальні дії, що передбачають певний матеріальний або моральний ризик. Вагомими орієнтирами у визначенні вчинку сталого споживання є ознаки, за якими можна відрізнити звичайну дію від вчинку [3].

Важливою умовою формування сталого споживання є функціонування особистості у режимі самодетермінованості, що проявляється у відтермінуванні або відмові від купівлі, рефлексивному, а не автоматичному реагуванні на рекламу, осмисленні різних варіантів дії та пошуку альтернатив, а також у прийнятті відповідальності за наслідки власного вибору [1].

До якісних критеріїв вчинку сталого споживання нами віднесено: осмисленість (раціональність та рефлексивність споживання, відповідність намірам), моральний зміст (ціннісно зумовлений вибір товарів і способів споживання), емоційний відгук (небайдуже ставлення до процесу і його наслідків), жертвовність (готовність до самообмеження та додаткових витрат – фінансових, фізичних, емоційних,

інтелектуальних, соціальних), ризикованість (невизначеність результатів, імовірність дисбалансу між витратами та ефектом).

Кількісні виміри сталого споживання охоплюють: генералізованість (поширеність на різні етапи циклу споживання та групи товарів), частоту (епізодичність чи сталість практик), нормативність (масовість і типізованість у межах соціальної групи, вплив соціального тиску, відмінність від домінуючих моделей поведінки).

Ці критерії стали основою створеного опитувальника «Стиль споживання», застосованого в емпіричному дослідженні студентської молоді. Отримані дані засвідчили, що лише близько 20 % респондентів орієнтовані на сталі споживчі практики. Найчисельнішою виявилася група з середнім рівнем готовності до сталого споживання (приблизно 45 %), тоді як третина студентів характеризується низьким рівнем сформованості відповідних установок та моделей поведінки.

Висновки. До критеріїв вчинку сталого споживання віднесено як якісні, так і кількісні характеристики. Перші відображають усвідомленість, морально-ціннісне підґрунтя, емоційну залученість, готовність до самообмеження й прийняття ризику, пов'язаного з невизначеністю позитивних наслідків сталого споживання. Другі окреслюють рівень поширення практик сталого споживання у різних сферах, їхню частоту та відповідність соціальним нормам. Сукупність цих параметрів дозволяє цілісно оцінити сформованість готовності особистості до відповідальної споживчої поведінки, до здійснення вчинку споживання. Результати емпіричного дослідження підтверджують актуальність подальшого пошуку чинників і технологій формування психологічної готовності особистості до відповідальної та екологічно орієнтованої споживчої поведінки як одного з ключових викликів сучасності.

Література

1. Бульченко Д. В., Тодорова І. С. Формування готовності особистості до сталого споживання. *Витоки педагогічної майстерності*, 2022, Випуск 29. С. 55-61. <http://sources.pnpu.edu.ua/article/view/264253/260587>
2. Савченко О. В., Хтей С.В. Методика діагностики аспектів споживацької поведінки студентів. *Організаційна психологія. Економічна психологія*, 2020, 4 (21). С. 96-109.
3. Татенко В. О. Методологія суб'єктно-вчинкового підходу: соціально-психологічний вимір : монографія. Київ : Міленіум, 2017. 184 с
4. Тодорова І. С. Психологія споживання у вимірах суб'єктно-вчинкового підходу. *Організаційна психологія. Економічна психологія*. № 1 (22). Київ, 2021. С. 119-132. <https://doi.org/10.31108/2.2021.1.22.13>
5. Трайно В. Особливості поведінки споживачів в умовах COVID-19. *Економіка та суспільство*, 2021 (29). <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2021-29-20>

СОЦІАЛЬНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ПРИВАТНИХ МЕДИЧНИХ УСТАНОВ ЯК ФАКТОР ДОСЯГНЕННЯ ЦІЛЕЙ СТАЛОГО РОЗВИТКУ

Засенко А.А.

учениця 11 класу Ліцею № 33
Полтавської міської ради
alyona.zasenko@gmail.com

Соціальна відповідальність притаманна природі діяльності закладів охорони здоров'я та має бути відображена в місії, яку вони реалізують щодня. Вона охоплює ряд ініціатив та практик, спрямованих на покращення якості надання медичних послуг та

МАТЕРІАЛИ

II Міжнародного науково-практичного форуму «ОСНОВНІ ЦІЛІ СТРАТЕГІЇ СТАЛОГО РОЗВИТКУ: ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ»

2nd International scientific and practical forum

«MAIN OBJECTIVES OF THE SUSTAINABLE DEVELOPMENT STRATEGY: PROBLEMS AND PROSPECTS»

Відповідальний за випуск **Гура О. А., Фазан В. В.**
Технічний редактор **Мізін Т. В.**
Комп'ютерна верстка **Партола О. О., Васильєв А. О.**

Підписано до друку 04.11.2025 р. Формат 60×84/8.
Гарнітура Cambria. Папір офсетний. Друк офсетний.
Ум.-друк. арк. 77.8
Наклад 100 прим. Зам. № 2164

Віддруковано в ПНПУ імені В. Г. Короленка,
вул. Остроградського 2, м. Полтава, 36 003
Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи
до державного реєстру серія ДК № 3817 від
01.07.2010 р.